

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

Одеса
ОДУВС
2020

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропонувані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЕКОЛОГІЇ

Людське суспільство сформувалося й розвивається у постійному спілкуванні з навколишнім природним середовищем – природою. Природа – це об'єктивно існуюча реальність, яка існує поза свідомістю і незалежно від свідомості та волі як окремої людини, так і суспільства в цілому. Разом з тим вона є умовою, місцем і засобом праці та життя людини. Людина – продукт самої природи, закономірний результат її еволюційного розвитку. Навколишнє природне середовище, в якому існує людина, постійно розвивається та змінюється за об'єктивними законами.

Людина як біологічна істота складає частину природного середовища, взаємодіє з природою та впливає на неї, відчуває на собі дію її законів, використовує та споживає її ресурси. Між людиною і природою відбувається постійний взаємообмін речовин. Негативний вплив діяльності людини на об'єктивні закони природи тягне за собою настання часто невідворотних небезпечних наслідків як для самої людини так і для природи в цілому. Тому, держава взяла на себе обов'язок правової охорони навколишнього природного середовища від впливу усякого роду негативних чинників. Так, відповідно до ст. 5 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», державній охороні і регулюванню використання на території України підлягають: навколишнє природне середовище як сукупність природних і природно-соціальних умов та процесів, природні ресурси, як залучені в господарський обіг, так і невикористовувані в народному господарстві в даний період (земля, надра, води, атмосферне повітря, ліс та інша рослинність, тваринний світ), ландшафти та інші природні комплекси [1].

Особливій державній охороні підлягають території та об'єкти природно-заповідного фонду України й інші території та об'єкти, визначені відповідно до законодавства України. Державній охороні від негативного впливу несприятливої екологічної обстановки підлягають також здоров'я і життя людей. Зацікавленість суспільства у забезпеченні належної охорони навколишнього природного середовища, в тому числі й кримінально-правовими заходами, свідчить про глобальне значення проблеми взаємодії сучасного суспільства і природи. Людське суспільство сформувалося й розвивається у постійному спілкуванні з навколишнім природним середовищем – природою. Природа – це об'єктивно існуюча реальність, яка існує поза свідомістю і незалежно від свідомості та волі як окремої людини, так і суспільства в цілому. Разом з тим вона є умовою, місцем і засобом праці та життя людини [2].

Людина – продукт самої природи, закономірний результат її еволюційного розвитку. Навколишнє природне середовище, в якому снує людина, постійно розвивається та змінюється за об'єктивними законами.

Виходячи з безпосереднього об'єкта посягання, злочини проти довкілля класифікують на дві основні групи:

1) до першої групи необхідно віднести ст. 113 КК України «Диверсія», ст. 258 КК України «Терористичний акт», ст. 441 КК України «Екоцид» і ст. 439 КК України «Застосування зброї масового знищення», що відображають руйнівний характер екологічних злочинів, які посягають на компоненти довкілля і здатні спричинити екологічну катастрофу.

2) до другої групи ввійдуть еколого-господарські злочини, передбачені ст. 265 КК України «Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами», ст. 265¹ КК України «Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію», ст. 267 КК України «Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами», ст. 267¹ КК України «Порушення вимог режиму радіаційної безпеки», ст. 268 КК України «Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини», ст. 269 КК України «Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин», ст. 270 КК України «Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки», ст. 270¹ КК України «Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства», ст. 273 КК України «Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах», ст. 274 КК України «Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки», ст. 292 КК України «Пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів», ст. 325 КК України «Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням», ст. 326 КК України «Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами» [3]. Ці злочини пов'язані з матеріальною діяльністю людей, але в кожному разі вони впливають на довкілля.

Отже, державна екологічна політика є комплексом засобів і заходів, спрямованих суспільством і державою на охорону та оздоровлення довкілля, ефективне поєднання природокористування і природоохорони та забезпечення нормальної життєдіяльності громадян, який має два виміри – нормативний і регулятивний. Перший – це система правил і норм, другий – це конкретні дії для охорони навколишнього середовища.

Ми в свою чергу маємо забезпечити умови для підтримки механізмів екологічного управління, аудиту та сертифікації виробництва, розвитку та впровадження механізмів активізації чистого виробництва, а також поширення інформації щодо впровадження ресурсо-, енергозберігаючих, безвідходних технологій, підготовки кадрів, створення державної інфраструктури та фінансування екологічно чистих технологій, участі у виконанні пілотних та міжнародних демонстраційних проектів. Треба пам'ятати, що неможливо нескінченно нарощувати виробничі потужності та підвищувати якість життя лише за рахунок природних ресурсів.

Література

1. Шульга А.М. «Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації» URL :file:/// C:/Users/1/ Downloads/054YK3Fs1SvO873nGcyXcizxGkn8-eF_.pdf (дата звернення : 05.03.2020);
2. Тулова Ю.А. «Поняття «екологічні злочини»: до проблеми визначення» URL : file:///C:/Users/1/ Downloads/ Nvkhdu_jur_2015_6(3)_17.pdf (дата звернення : 07.03.2020);
3. Кернякевич-Танасфйчук Ю.В. « До питання класифікації злочинів проти довкілля» URL : file:///C:/Users/1/Downloads/eklprukr_2016_3-4_9.pdf (дата звернення : 07.03.2020);

Бєну І. В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДИТИНСТВА В УКРАЇНІ.....	214
Болтянська А. В., Плужник О. І. ДЕТЕРМІНАНТИ КІБЕЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	215
Витяганець О. І. ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО.....	216
Воронцов А. В. ЗЛОЧИННІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ОСНОВНІ ШЛЯХИ ТА ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ.....	218
Говорова Г. В. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЕКОЛОГІЇ.....	220
Грищенко О. А. ДЕЯКІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В ІНСТИТУТАХ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	221
Даніч М. А., Плужник О. І. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОЛИВОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ МАЄ СЕКСУАЛЬНІ ВІДХИЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ.....	222
Калаянова О. Д. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ НАУКОВИХ ЗНАТЬ У ФОРМУВАННІ БЛОКУ ДОКАЗОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ХОДІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ..	223
Ковальова О., Усата Г. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВО-БАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	225
Козловский В. Г. ОПРЕДЕЛЕНИЕ КРИТЕРИЕВ РАЗГРАНИЧЕНИЯ НАХОДКИ ОТ КРАЖИ И ПРИСВОЕНИЯ НАЙДЕННОЙ ВЕЩИ.....	227
Конопельський В. Я. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ВІД ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	229
Кулик Л. М., Ребрик О. О. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКИЙ ВЧИНЮЄ НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗЛОЧИНИ.....	232
Кулик Л. М., Шульгіна М. А. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ.....	234
Марченко О. А. РОЛЬ СЛІДЧОГО У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧІ ПРОГАЛИНИ.....	235
Меркулова В. О. ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗМІСТУ ТА СУТНОСТІ СИСТЕМНОГО МЕТОДУ ТАКОГО СТИМУЛЮЮЧОГО МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ІНСТИТУТУ, ЯК ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	237
Поліщук Д. Г. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ФАЛЬСИФІКАЦІЮ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.....	239
Резніченко Г. С. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЖІНОК, ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ, МОЖЛИВОСТІ ПРОЖИВАННЯ ЗА МЕЖАМИ ВИПРАВНОЇ КОЛОНІЇ.....	240
Романюк М. М. ТИПОЛОГІЯ ОСОБИ, ЗДАТНОЇ ВЧИНЯТИ СЕРІЙНІ ВБИВСТВА.....	242
Русавський В. О. ЩОДО КРИМІНАЛІЗАЦІЇ НАКЛЕПУ.....	244
Скиба В. Ю. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	245
Старинець Є. А. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ): ДЕЯКІ ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ.....	248
Топали Ю. В. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	249
Фархадов Р. В. ЗЛОЧИННІСТЬ 90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ.....	251